

insleonardo.cat

**INS
LEONARDO
DA VINCI**

Benvolgudes famílies,

Molts de vosaltres ens heu manifestat la vostra inquietud en referència a la conveniència o no de fer deures durant el període estival.

Us adjuntem un article que ens sembla molt inspirador realitzat pel Col·legi de Pedagogs de Catalunya i que convida a reflexionar sobre quin sentit tenen els deures i si és convenient o no dedicar una part del temps d'estiu a aquesta qüestió.

Com a centre, la nostra postura és de respecte al criteri de cada família perquè considerem que ningú millor que vosaltres coneixeu a les vostres filles i fills.

NDP: FEM DEURES AQUEST ESTIU?

FEM DEURES AQUEST ESTIU?

Quan arriben les vacances escolars emergeix, de forma recurrent, el debat entre defensors i detractors dels deures d'estiu. El Col·legi de Pedagogs de Catalunya amatent a les sensibilitats que envolta aquesta controvèrsia, vol fer la seva aportació pedagògica al debat que col·labori a la reflexió sobre un tema en el què no hi ha una resposta unívoca.

La tradició de manar i de fer els anomenats deures d'estiu ha entrat en crisi. Més concretament, és la manera convencional d'entendre aquestes activitats la que ha caducat. El punt d'inici hauria de ser, que els pares i el professorat es preguntessin qui necessita fer deures durant el temps de vacances. Aquesta pregunta la podem respondre, a grans trets, centrant-nos en les dues etapes educatives clau: la primària i la secundària.

Si comencem per la secundària, actualment ens trobem davant el fet que hi ha alumnes als quals els ha quedat pendent alguna assignatura i que tenen l'oportunitat de recuperar-la al setembre. Aquests alumnes es troben amb un temps extra per fer algunes activitats que no són pròpiament deures en el sentit tradicional del mot, sinó una mena de contracte de recuperació que concreta quins objectius cal assolir, quines tasques cal fer i amb quines condicions per tal de

presentar-les abans que comenci el nou curs i poder aprovar una matèria que, pel motiu que sigui, ha quedat pendent. Deixem obert un debat possible sobre aquest aspecte quant a la necessitat d'oferir un ajut eficaç a l'alumne que ha suspès, amb tot el que això comporta. Però no és aquesta l'etapa educativa de la qual volem tractar en aquest article.

Si ens centrem en la primària, la cosa canvia, però no d'una manera radical. Pensem que cal evitar els plantejaments dicotòmics a favor o en contra dels deures estiuencs. Són necessaris, doncs? Ens preguntàvem més amunt qui necessita que les nenes i els nens tinguin deures a fer? Ells mateixos o els seus pares? Si partim de la base que durant tot l'any els pares són els primers educadors dels seus fills, més encara ho són en temps de vacances. I, a més a més, cal tenir en compte que els mestres no poden ser al costat dels seus alumnes mentre fan les activitats recomanades per a l'estiu. De fet, el que està en joc és com ocupar el temps d'oci durant tantes setmanes perquè els casals d'estiu, les estades, les colònies, omplen una quinzena o dues però l'estiu continua i precisament uns deures ben pensats i personalitzats poden contribuir a tenir alguna cosa positiva a fer durant una estona perquè hi ha temps per a tot si hom s'organitza.

Està admès per bona part de la bibliografia pedagògica actual que l'educació ha de ser personalitzada i s'ha d'adaptar als diversos ritmes d'aprenentatge de cada alumne. Aquesta afirmació, doncs, ens porta a acceptar que en temps de vacances qui ha de planificar aquesta personalització són les famílies. D'aquesta manera, ja no hi cap la confrontació entre casa i escola ni cal desautoritzar la mestra o el mestre que ha suggerit determinades activitats. Convé aclarir que, en general, ja ningú recomana fer tasques monòtones, repetitives i descontextualitzades, però no és un dogma pedagògic pensar que si es fan aquestes activitats, augmentarà la qualitat dels aprenentatges dels alumnes i l'adquisició de les competències clau.

Cal tenir en compte també que hi ha nens i nenes a qui els agrada fer un quadernet, resoldre enigmes, fer una comprensió lectora o un grapat d'operacions aritmètiques. No cal pas frustrar aquesta inquietud, si realment existeix. De vegades exagerem quan tenim tendència a veure només els inconvenients que suposa dedicar una estona al dia a fer tasques de tipus intel·lectual que no tenen per què ser sempre lúdiques. El tòpic que afirma que l'estiu és per descansar, amaga un reduccionisme que, en realitat, equival a pretendre que no s'estimulin habilitats mentals durant dos mesos llargs cada any. No és que des del COPEC estiguem apostant pels quadernets i les fitxes necessàriament però no els menystindríem sense més ni més. El que sí volem és, des d'un punt de vista pedagògic, proposar alguns suggeriments alternatius: cuinar o ajudar-hi, fer un hort, descobrir les possibilitats que ofereix la jardineria, programar algunes visites culturals en família, deixar espai sobretot pel joc lliure amb els amics i les amigues, llegir,

escriure, fer esport, enraonar, escoltar, veure una bona pel·lícula, aprendre a tocar un instrument, badar, riure, fer encàrrecs, fer les tasques de casa perquè ningú la confongui amb un hotel, iniciar-se al bricolatge... Totes aquestes tasques són també una manera de fer matemàtiques, llengües, reforçar competències i habilitats, fer educació física, ciències naturals, música, etcètera.

Sigui com sigui, sembla raonable apostar per trobar un espai que faci possible respectar la lliure decisió de cada família sobre aquest tema tan discutit, d'una banda, i donar resposta a les necessitats i interessos de cada nen i de cada nena, d'una altra. El paper de l'escola és col·laborar-hi, suggerir opcions, orientar. No cal que ningú s'intercanviï el rol que li correspon. I menys encara en temps de vacances!

JUNTA DE GOVERN

Col·legi de Pedagogs de Catalunya